

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak p...
Börmentellen leveleket csak ismert...
Készítetnek vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az arad-csanádi egyesült vasutak p...
A kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenés időjele és napjele: 12. évfolyam.

Előfizetési árak:

helyben: 12. évfolyam 12.00 ft, 14. évfolyam 14.00 ft, 16. évfolyam 16.00 ft, 18. évfolyam 18.00 ft, 20. évfolyam 20.00 ft, 22. évfolyam 22.00 ft, 24. évfolyam 24.00 ft, 26. évfolyam 26.00 ft, 28. évfolyam 28.00 ft, 30. évfolyam 30.00 ft.

Hirdetési díja:

8 hasábos posztó egy soros hirdetésnél 8 kr., minden következőnél 4 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitási díj 15 krajczár.

Nagyjelentőségű szavak.

Arad, január 7.

»Kettőre van szükség (nálunk Magyarországon) egyrészt kárlehetetlen szigorra az iskola és iskolai hatóságok részéről mind azokkal szemben, akik az iskolát bizonyítványgyárnak akarnak tekinteni, másrészt a tudományok iránti őszinte lelkesedésre a tanárok részéről. Ezt írja a »Magyar Szalon«-ban közoktatásügyünk ép annyira buzgó mint nagymiveltőségű államtitkára.

Va óban nagy szavak és ép annyira találók mint igazak. Valóságos program rejlik e néhány szóban: közoktatásunk e ezzel nemzeti művelődésünk jövő programja. Ha megtartják és követik, egy szebb jövőnek záloga; ha nem, akkor feleljenek érte, akik ellene cselekszenek; mert az ezen szavakban kifejezett törekvés megvalósítása nélkül Magyarország csak rákélpekekkel haladhat előre, ugyanannyi lépéssel visszahúzhat az iskoláknak átszűzött felmiveltetésük és érdemeiknek által mint amennyivel előre vitetett a mivelték és érdemek által.

Jó lesz ezt általában tudomásul vennünk. Jó lesz itt különösen nálunk, — hol a lelketlen hecezek évek óta szítanak és tápláltnak iskoláink hazafias törekvéseivel szemben, nem fejeztünk ki, hogy az iskola csak szent kötelességet teljesít, midőn a magasabb élethivatásokra képtelenséget kizárja onnan, hová nem valók, kellő időben módot és alkalmat nyújtván nekik tehetségeiknek megfelelően alsóbb körökben foglalni tért, hol a hazának hasznos munkái lehetnek.

Voltak idők és csak nem is régen, midőn iskoláink, — tisztelet a kivételnek, — nem sokkal voltak többek bizonyítványgyárnak, melyekben a szegény gyermek is boldogult ugyan szorgalom és tehetség mellett, a módosabb és befolyásosabb szülő gyermekének pedig azok nélkül is kellett boldogulni. Es még ha csak az igazságtalanságú ma-

radt volna a dolog; akkor még csak megjárná: de az igazságtalanságnak szomorú következménye is lett. A tanulás nélküli átszűzött s ép azért miveltelen és sokszor erkölcstelen viseletű urfiaskák egész hada rohanta meg közéletünk majd minden ágát és családi összeköttetéseket utján tért foglalt, rátermettség nélkül, majd minden pályán, kiszorítva gyakran az érdemesekeket.

Ha kissé körültekintünk, ott látjuk e dédelgetett fajt most is a legkülönbözőbb hivataloknak még magasabb polcain is, lópya az időt és kenyeret szarnokoskodva a nem eléggé mélyen hajlongó érdemeirebbek fölött.

Az orvos, ki kellő képzettség és lelkiismeretesség nélkül, csak zsebeit tartja szem előtt, nem törődve betegjei javulásával, a tanár, ki hivatás és képzettség nélküli mesteremberré lett, az ügyvéd, ki paragrafus csavarással és üres frázisokkal minden ügynek védelmére kel, a pap, ki a helyett, hogy vezetője és igazi lelki pásztora lenne híveinek, rossz példáival megrontójuk lesz, — mind e fajhoz tartoznak.

Es mind ezeknél veszedelmesebbek e fajtól azok, kik mint a nyilvánosság emberei, mint írók, az igazi morálnak sokszor teljes ignorálásával, a sajtóban és könyvekben, legtöbbször érvek helyett csak kardra appellálva, a legszenyesebb egyéni érdekek harcát vívják és felvilágosítás helyett félrevezetnek és megmetéleznék.

E faj tart már minket vissza a közmiveltetés és nemzeti haladás útján, ólomsúlyival nehezítve minden nemesebb törekvésre. E faj igyekszik nálunk maig is lenyűgözni minden jóra és nemesre felpezsdülő törekvéseinket, teremtve sokszor oly állapotokat, melyek a valóban igazaknak és jóknak hitét is megrendítik nemzetünk jövőjé boldogulhatása tekintetében.

E fajtól, legalább a jövőre meg kell menteni az országot és ha farszító és sokszor önkézetekre is sebzőtán a működés tanárok, ti, nemzetünk jobblétének hivatott apostolai! — ne rettegjétek lenyesegetni a fejlődő nemzeti testnek fattyuhajtsait; mert csak az oly csemete lesz életérős, melynek nevét nem szívják el fattyuhajtsók.

A miveltelen fajnak, mely tehetség felül akar hatni és szerepelni, ki kell pusztulni hazánkban, hogy a nemzetet ép és erős lehessen. Foglaljon mindenki ott tért és állást, hol azt betölteni is képes lesz.

Es ha mindinkább teljesedésbe megy az is, ami olyan szépen megindult: hogy t. i. tanáraink a tudományok iránt lelkesedni is fognak: akkor remélhető, hogy az ily tanárok széles e hazában nemcsak megérteni, de teljesíteni is fogják tudni a kellő szigorúsáokra appelláló felhívást és Magyarországból egy emberöltő múlva végleg el fog tűnni a mivelteleneknek az a sáskahada, mely csak letarolni tud, alkotás: képesség nélkül.

A kormányelnök Bécsben. Bécsből jelentik 6-iki keltei: Tiszta Kálmán miniszterelnököt ma délután 10 órakor a felsége külön kihallgatáson fogadta; a kihallgatás egy óráig tartott. Dében Tiszta miniszterelnök Rotzschild Albert báróval, délután 1-3 óráig Taffler gróf miniszterelnökkel és Dunajewski pénzügyminiszterrel, 3 óratól 5-ig pedig Kalnoky gróf külügyminiszterrel és Szögyényi osztályfőnökkel tanácskozott. Tiszta miniszterelnök holnap délután visszautazik Budapestre.

Képviselőválasztás. A Zsigmondy Vilmos elhunytával megüresedett belügyminis- teri választókerületben tudvalevőleg Pósch Antal min. tanácsos, bányaigazgató jelölték a képviselőségre; a jelölt — mint Selmezy bányáról írják — tegnap tartotta meg programbeszédét.

Az államjegyek forgalma. A függő államadosság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság Bécsben 1889. évi január hó 4-ik napján tartott XVI-ik ülésében az államjegyek forgalmi összegét 1888. évi december hó végéig következőképen találta:

A bizottság saját feljegyzései alapján a tulajdonképpeni államjegyek összege:	
1 forintokban	72.811.040 ft
5 " "	124.863.335 "
50 " "	139.168.800 "
Osszesen	336.843.175 ft.

A közös pénzügyminis- terium hivatalos közlése szerint a sóbányákra bekebelezett 4. forgalomban levő zálogjegyek összege . . . 75.154.997 ft 50 kr. Összesen 411.998.172 ft 50 kr.

Keit a függő államadosság ellenőrzésére kiküldött országos bizottságnak Bécsben, 1889. évi január hó 4-én tartott XV. üléséből. Zichy Henrik gr. a. k. biz. elnök. Nemes Vánczó gr. a. k. biz. tag. Bosányi László, a. k. biz. tag. Deegen Gusztáv dr. a. k. biz. tag. Molnár Antal dr. a. k. biz. tag és jegyző.

A konverzió. Mint a »Pester Correspondenz«-nek jelentik Bécsből, ottani tőzsdéi körökben folyton biztosan várják e hó 18-ára a nagy konverzió művelet megkezdését. Azt hiszik, hogy ehhez Tiszta már a legközelebbi napokban meg fogja adni a hitelintézeti csoport részére beleegyezését.

VAROSI KÖZÜGYEK.

— Arad város decemberben. — (Polgármesteri jelentés.)

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Az 1888. év december havára vonatkozó jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

A közegészségügyi viszonyok a változókonny időjárásal beállott sürűbb betegségek következtén kedvezőtlenebbre fordultak.

A hurutos lobos és gümőkóros tödbajok túlnyomó számban merültek fel.

A leventyertőző körök közül a vörheny járványosan 37 eset közt 4 halálos véggel, a bárányhimlő 21 esettel, a magyhimlő 1, a diftéria 5 eset közt 1 halálos véggel, a typhus, hókórut, vérhas egyes esetekben jöttek elő.

Elhalt a városi lakosságából 99 egység, 49 fi, 50 nő. A város területén elhalt idegenek száma 13.

Halvaszülöttet 2, üngyilkosság előfordult 2.

A halálozás évi aránya 1000. 264. A megyei közoktatásügyi bizottság 341. az israelita kórházban ápolatott 341, az israelita kórházban 18, összesen 357 egység. Ebből gyógyult 140, javult 34, elhalt 19, ápolás alatt maradt 164.

Az arad. közoktatásügyi bizottság 51 helybéli illetőségű egység. A népességi viszonyok amennyiben a születések száma a halálozásokét 28 esettel meghaladta, kedvezőtlenebbnek nem mondhatók. Elve született 114 gyermek 57 fi 57

leány; törvényes 47 fi 51 leány; törvénytelen 10 fi, 6 leány.

A születések évi aránya 1000. 350. A személynévszámla és vagyonbiztonsági felmérés volt, amennyiben azt nagyobb mérvű bűnesetek meg nem zavarták.

A 28 esetben előfordult kisebb tolvajlái eset letetési 24 esetben kipuhatoltattak.

A kihágási bíróságnál múlt hórl elintéztetlenti maradt 1 ügy; december hóban befolyt 92; összesen tárgyalás alatt állott 93. Elintéztetett 39, a kir. bíróságokhoz áttétetett 43, tárgyalás alatt maradt 1.

A kapitányi hivatal hatásköréhez tartozó kihágási ügy tárgyalatott és elintéztetett 18.

Letartóztatva volt 28 egység. Ezek közül eltoloncoltatott 18, kiutasított 7, rendőrléig fenntétt 5.

Nyilvántartásba vétetett 256 család, 150 gyári munkás és 9 idegen és munkát kereső.

A vendéglőkben megszállva volt 945 utazó.

Szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 24, család megnyitottatott összesen 34.

A kapitányi hivatal mint iparhatóságnál iparjegyzőként nyert 16 iparos, 9 kereskedő. Iparát áthelyezte 11 iparos, 17 kereskedő, — megszüntette 14 iparos, 10 kereskedő.

A tanoncai lajstromba bevezetett 3 iparos, 9 kereskedő tanoncz; a tanoncz viszony megszűnt 2 iparos, 3 kereskedőnél.

Jelentkezett ötvenhárom segéd; munkajuttatott 19, ideiglenes igazolmányt kettő.

Az ipar-kihágási igazgatóság befolyt 4 ügy; büntetett 1 iparos, 1 kereskedő, 1 segéd és 1 tanoncz.

A városi szegény-ápolásban elhelyezve volt 32 szegény; a hó folyamán felvételt 1, lett a végén 33. Elismerték 1017 adag meleg étel és 1017 adag kenyér szolgáltattott ki.

Havi számban részesített szegények száma volt 279; decemberben fejeztetett 14, elhalt 2, a segélyezés megszűnt 1-nél, lett a hó végén 290.

A város által tartott árva és lelenygyermek száma volt 48, decemberben bejelentetett 1, tanoncznak adatott 2, maradt a hó végén 47.

A magánosok által dekaságban tartott gyermekek száma volt 146; decemberben bejelentetett 5, elhalt 3, más helyre vitetett 4, maradt a hó végén 144.

A Gáj külvárosi alkaptányi hivatalnál kisebb kihágásért büntetett 2 egység.

Az »ARADI KÖZLÖNY« tárczája.

(Január 8.)

Egy könyv és a bírálója.

— Az »Aradi Közlöny« eredeti tárczája —

Csupor Gyula összehozta a verseit és kiadta. Nekem, miután nem is olvastam, nincs semmi kifogásom ellene. De annál több van Révész Ernőnek, ki ugyancsak neki megemlíti a kötetnek és egyik fővárosi napi lapban nemcsak a verseket, de még magát a Csuprot is összehozza.

No hát lehet, hogy a neve hozta ilyen gerjedelemben, mert hát én is oszadlom, hogy ha valaki Csupor, hát minék ir verseket. Vagy ha verseket ir, minék Csupor?

Abban, hogy a nagyközönség nem szomjazik a versekre, semmi veszedelmet sem lát Révész ur, és én sem, mert a verses könyveket, — kivált ha rosszak, — nem muszáj megvenni, ellenben ha az ember egy lapra előfizet, annak minden betűjét meg szokta emésztetni, még ha az ilyen forma bírálattól áll is mint a jelenlegi.

De ha már Révész ur elhatározta a rossz poétákat elpusztítani, mért nem nézett előbb ott a kördül maga mellett? Vagy azt hiszi ő, csak vidéken bűn rossz verseket írni? A fővárosban meg van engedve ez is? Mert ő maga mondja: hogy ez a kötet meg a javából való. Hát mért nem vett elő egy rosszabbat? Magához sokkal közelebb talált volna eleget, s ezért bizony nem kellett volna Német-Palánkára fáradsni.

Ugy látom a hely ellen is van kifogása.

Rizony ha még valaha kedvem jön verset írni, első dolgom lesz hely után nézni, ahol azt megírjam, nehogy ugy járjak mint Csupor Gyula.

A vidéki sajtónak is adott Révész ur egy arcul ütést. Rossz néven vevsi, hogy a vidéki sajtó nem olyan finyas mint a fő-

városi, s minden kritika nélkül bossát be kérészárnyra kitar ajtóján tükösköbogarát.

Hát bizony a szegény vidéki sajtónak nem állnak mindig rendtel. ezére Jókai és Révészék, hát így olykor szívesen veszi, ha egy-egy kis Csupor kopogtat is az ajtóján.

Hanem hogy hétről hétre mételegyetzik az olvasó közönség izlését, azt már tagadom, mert én is vidéki olvasó vagyok, s ha valami rontott az izlésemen hát nem tudom melyiknek van több része benne, a vidéki sajtónak-e, vagy a fővárosinak? Hol látunk több kapzsizságot, több elfizető hajszát és több reklámot?

— Hisz mar oda jutotunk, hogy nagyon könnyen elszámálhatjuk azt az egy két nagy lapot, a mely megmaradt szolidának és tisztességesnek; a legnagyobb elfizetés-hajszában megfélekedzik minden jó izlésű, és úgy veri a nagy dobót, mint valami vásári bódé előtt. »Ilyen és ilyen című regényt adunk, attól és ettől a nagy írótló. Persze azt nem tessz hozzá, hogy ezt a nagy regényt csak olyan vékonyan fogja csepegtetni, mint éppen a paprikát szoktuk némely vastag ételbe. S biz azon el fogunk rágódni esztendeig, ha nem tovább, s ha addig élünk, és végét érjük, hát akkor . . . tudni fogjuk a végét, de az elejét már rég elfelejtettük.

Csak jó közmondás az, hogy minden ember a háza előtt seperjen, mert volna bírt ott elég tűze való irodalmi munka a fővárosban is. Sajnálom azonban, hogy én csak olvasónak születtek és nem kritikusnak, és így csupán magamnak tarthatom meg az élvezett bosszuságokat, s nem tállalhatom papírra mint némely kritikus.

De hogy Révész ur bírálataira térjek, még azt is ki kell jelentenem, mennyire meglepett, hogy Csupor Gyula verseiben nem annyira a rossz verselelést kárhoztatja, mint inkább a kördülményeket és a helyzeteket. Rossz néven vevsi tőle, hogy koros mába jár,

bortisztkés lumpol. Hát ez nem is szép dolog, de hát ugy gondolom, ha én egy verset olvasok és azt bírálom, semmi közöm hozzá, vajjon a ki írta, szolid ember volt-e? Vajmint azt sem tudom szemére vetni, hogy elvált a feleségétől és újra megvált. Azután meg megcsalta a kedvesét. Istenem, hát olyan hibák-e ezek, a mik teljesen kizárják, hogy valaki jó poéta legyen? De kevés jó volna akkor a világon!

Miután Csupor ur rossz verseket ir, elég lett volna ezeket agyon tűni és nem az embert is. Mert legalább a szándék meg volt Révész urban, hanem ha még is nem sikerült, hát bizony ez a lenéztet vidéki sajtó lesz az oka, no meg az is, hogy a Csupor erősebb volt, semmint ő gondolta.

Még a végére is van egy megjegyzésünk. Azt mondja Révész ur: »a könyv, sajtója a szerzőnek, s a hova az árt kellett volna nyomtatnia, ott nincs semmi. Any nyit körülbelül meg is ér.«

Szeretem a szellemes embereket, még ha ilyen gyöngédék is!

S már most azt kérdezheti valaki, mért szálltam én sikra Csupor ur mellé? mert biz én megvallom, sem ötöt, sem a verseit nem ismerem.

De hát sokszor visket így az embernek a nyelve és ki kell mondania az ilyen igazságokat, még ha olyan szigorú ember haragját vonja is magára, mint a milyen Révész ur.

El vagyok rá készülő, hogy párbajra hív. De hát nagyon le lesz löve, ha meg tudja, hogy ez teljes lehetetlen; mert noha szeretem a szellemi vagdakozásokat, s noha nem törnék magamon semmi foltot, velem a párbaj még is lehetetlen, mert hát én nem vagyok semmi egyéb:

Csak egy asszony.

Az aradi vértanuk szobra.)

Olvastam a lapokban, hogy Salacz Gyula kir. tanácsos, aradi polgármester ur ismét a fővárosban járt s idevaló szakértők élén, az aradi emlékszóbor utolsó csoportozatát is beható bírálat alá vette Zala műtermében. Ez másképen annyit jelent, hogy az »aradi tizenhárom« már nem soha kéig marad emlék nélkül, s az ország egyik törekvő, derék városa még ez év folyamában egy nagyobb szabású szobor-művel dicsekedhetik, a mint az eredetileg tervezve is volt.

De kérdés: dicsekedhetik-e valójában?

En, látva a szobort keletkezésének minden stádiumában, erre a kérdésre a leghatározottabb igennel válaszolhatok, sőt azt sem restellem kimondani, hogy a vértanuk emléket már most is irigylem az aradiaktól. Mert tény az, hogy a főváros szobrai közt egy sincs olyan mely Zala György Aradváros számára készített művével akar a koncepczió genitúsitását, akár a mintázás gondját, akár a méretek impozans voltát illetőleg versenyezhetne. Látszik az egészen, hogy olyan művész alkotása, a ki egész szívvel lélekkel dönt neki feladatának, s ambicióját helyezte abba, hogy első nagyobb műve meg is feleljen a tehetségébe helyezett bizalomnak.

Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester ur s az itteni szakértők azonban, ugy látszik, Zala művével szemben nem táplálnak ilyen bizalmat, mert az utolsó szemlérlő szólo jelentés egyik pontja, egy-két apróbb változtatás mellett a szoborművet egész teljességében elintéztető kis mintái kiván a művésztl s a bírák csak annak elkészülése után hajlandók kimondani véleményüket az egész kompozició felől.

Ez a pont, megvallom, nagyon furcsán cseng a fülemb s annál meglepőbb rám nézve, mert éppen az utolsó órában, közvetlenül a kapuzás előtt érkezik. Ha az aradi szoborbizottság a munka kezdése előtt kiván kis mintát, minden józan ember megokoltan látja az előleges gondoskodást, mert Zala kikötötte magának azt a jogot, hogy Huszár Adolf eredeti tervezetén kisebb módosításokat tehessen. A bi-

zottságtól senki sem vehette volna rossz néven, hogy aggályal támadnak, mert hiszen közadakozásból összefolyt pénz hova fordításról van szó s ilyen esetekben nagy a felelősség. De mit tett Salacz ur és mit tettek vele együtt a szobor-ügy intézésére hivatottak? Bizva Zala György tehetségében és sikereiben, megadták neki az engedélyt, hogy az eredeti tervezeten apróbb változásokat eszközölhessen, s csakis azt tűzték ki feltételül, hogy az első vázlat szellemét s a talpalatol elloglal csoportozatok beosztását respektálja. A sajtó helyesléssel fogadta a bizottság intézkedését, mert hiszen minkenki meg volt arról győződve, hogy a genitús fiatal művész nem jön ellenkezőbe Huszár intencióival s változtatásai csak javára válnak a szobornak.

Igy is történt valóságban, Zala György nyomorlónyomra követte az eredeti mintát, s csakis ott tért el attól, ahol teremtő szelleme s a szép törvényel módosítást javallottak. Az egyes alakokat egyes alakok, a csoportozatokat csoportozatok helyettesítették, csak hogy Huszár Adolf theatrális mozdulatait elintétsék s a merev arczok kifejezése meglevőnedett. A művész alapjában hü maradt az eredeti tervezethez, de saját szellemét, sajátos szentjénkre erjét, ragyogását öntötte bele. Amint egy-egy csoportozata elkészült, csak dicsegetet, csak elismerést hangoztatott fölé a bírálat. A Harkczkészség alakja pláne abban a kitüntetésben részesült, hogy két év előtt egyhangulag ítélték oda neki az ősi kiállítás legfeljebb művének jutalmazására szánt aranyérmét. Ez volt általában az első szobormű, mely nálunk általánosabb feltűnést keltett s a monumentális elnevezésre igényt formálhat.

Az aradi bizottság szintén csak az őszinte elismerés és köszönet szavaival adózott Zalanak, valahányszor a műtermét megtekintette. Pedig megtekintette több ízben, mert a talapat egyetlen alakját sem lehetett addig ércbe önteni, míg Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester ur s a véleményadás végett felkért szakértő — Pulszky Ferenc és társai — erre nézve meg nem adták Zalanak az engedélyt. A fővárosi és vidéki lapokban csaknem stereotí, egyformaságban négyeszer fordult elő egymásután az a hír, hogy az aradi bizottság a Lendvay-utczai műtermében az alkott tartott, s miután azt, vagy azt az szemlet ki-

*) Az ügy érdekében minden módosítás nélkül adjuk a »P. I. N.«-é közleményét. A szerk.

birják a magyar nyelvet, ebből bizonyos idő elteltével vizsgálatot kénytelenek lenni. Ez a vizsga a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségére terhelendő levő alkalmazottak részére I. hó 11-én és 12-én Aradon fog megtartani. A vizsgálaton az igazgatóság részéről Mezei dr. titkár lesz jelen.

Milyen időt várhatunk? Ismét meglehetősen van kilátás. Az a magas légnymás, mely a múlt héten Oroszország közepé felé fordult, egyre nyert erejében és elterjedt uszójában egész Nyugat-Európára. Ez okozta a hőmérőjelzők hirtelen való csökkenését, úgy hogy a hó 3-án az egész kontinensen hideg, fagyos volt az időjárás. A magas légnymás azonban az utóbbi napokban alászállt és a Fekete-tenger felé húzódik, a mi a mi vidékünkön délkelet felé fog támasztani s így a közeli napokban meleg lesz, de a kellemes időjárás elmaradhat.

Törvénybíró választás volt a napokban M. Pécska közepében, a mikor is általános lelkesedés mellett törvénybíróvá Dóná Antal választotta meg a gazda közönség.

Köszönetnyilvánítás. Az aradi izr. jó tüköny ngyelet részéről kibocsátott felhívás következtében adományok szivekedtek: Bing Vilmos ur és Herz Antalné urnő 10-10 frtot, Spitzer Ignác és Mandl Vilmos dr., urak, továbbá Rosenberg Sandor drné, Spitzer Rezsőné, Löwinger Sandorné, Löwinger Gyuláné, Assael Adolfiné, Assael Arminé, Inkei Eminé, Kohn S. N.-né, Ranschburg Mórné, Spitzer Sarolta, Mittler Miksa drné, Lilienberg Amália Pankota, és Rosenthal Jakabné urnők 5-5 frtot, Rosenberg Miksa ur, továbbá Auerbach Miksáné, Róth Henrikné, Fleischer Sámuel drné, Róth Mórné, Sonnenfeld Józsefné, Schwarz Róza, Róth Lipótné, Pollák Vilmosné, Weisz Davitné és Hirschler Vilmosné urnők 3-3 frtot, Wechsler Józsefné, Assael Józsefné, Wallfisch Arminé, N. N. urak, Wallfisch Johanna, Hönich Rozália, Pollák Fanni, R. Singer Zsigmondné, ifj. Weisz Márkné, Hubert B.-é, Weisz Johanna, May R. Vellez S.-né, Böhm Adolfiné, Goldfeld Jakabné, Nemes Zsigmond drné, Singer Gyuláné, Guttman Samu, Reich B. Karolyné, Goldschmidt Mihályné, Singer Bernátné, Mandl Mórné, Marek Sámuecné, Buchbaum Adolfiné, Rosenblith Mórné, Lendvai Sándorné, Baruch Davidné, Rosenfeld, Arminé, May Julia Budapest, Agai Adolfiné drné Budapest és ifj. Steinitzer Józsefné urnők 2-2 frtot; Schauberg Albert, Bettelheim Adolf, Bau Bernát, Schlesinger J. Söhlsinger Bernát, X. Y. urak, Neubauser Lipótné, Bauer Ignác, Werner Jakabné, Preisach Vilmosné, Glitok Károlyné, Stein Davitné, Friedl F., Spielman A.-né, Bauman Bn., Wechsler Ené, Lövi Ané, Ottenberg Vilmosné, Ottenberg Tivadarné, Steinberg Herstein Ceceliá, Klauer Zsigmondné, Politzer Nina Budapest, Pollák Józsefné, Bacher Adolfiné, Kugel Fanni, ifj. Werner Mórné, Singer Antonia, Steinhau Davidné és Reicher Jakabné urnők 1-1 frtot, Hay Jónásné urnő 60 krt, Pollák Aron ur és Riesz Margit urnő 50-50 krt, Szinberger Margit k. a. 40 krt, összesen 222 frtot, előbbi kimutatás szerint 174 frtot, főszerző 396 frt, mely nagylelkű adományokért az igen tisztelt adakozóknak hála köszönet fejeztetik ki. Aradon, 1889. január 7-én. A z e g y l e t e l n ö k s é g e.

Tüzesel. Tíz ótűt ki vasárnap éjjel fel 12 óra tájban a trombita-utca 25.

Nos! A ravaszag öröme villámlott a gróf szemében.

— Ugy tetéztek nekem, — folytatta a fiatal leány, — azt hittem... édes jó anyám azt mondta nekem... egyszerűen, azon percztől fogva, midőn Champoy Dani urat itt fogadtatok...

— Te azt képzelted, hogy én vőnek szemeltem ki őt?...

Henriette nem válaszolt semmit.

— Valóban, ez annyánk volt az eszméje... volt neki több effőle sajátos eszméje, mint ellen még az én szilárdítségem sem volt elegendő... Szomorú egy férj a tengerész, gyermekeim, kit a miniszter aláírása évekre választ el nejtől.

Henriette csak néma maradt. Megértette az alkut, mit atyja szándékozott elterjesztetni neki, s a méltatlankodás elfojtotta hangját.

A gróf pedig, a ki elégnék tartotta eddigi eljárását, flikelt s kimenne mondá:

— Foutlod meg a dolgot, gyermekeim, én is fogok feletted gondolkodni.

Mit tegyes, mire szánja el magát?... Száz ellentétes ut közt, melyiket válassza? Egyedül maradván, a fiatal leány egy tollal ragasztott meg s életében most először itt Daninak:

„Azonnal kell önnel beszélnem... Kérem, jöjjen el...”

Henriette.

S átadva a levelet az inasnak azzal a paranccsal, hogy azt abban a percben vigye el a szimzetthez, lázasan hallgatózó fiatal, s olvassa a pillanatokat várta Henriette a fiatal embert.

Champoy Dani a ruede l'Universitében foglalt egy három szobából álló kis lakást, melynek ablakai a Delahante hotel árnyékos virággal telt s madarakról népes kertjébe nyitottak.

Itt töltötte a fiatal ember szabad óráinak legnagyobb részét, a mikor a tengerészeti miniszteriumban elvégezte dolga.

Egy sőt egyik barátjával, legtöbbször de Brévan Maximóval, a színház, mikor egy arab nagy sikert aratott, egy héten két látogatás a de la Ville-Haudry paloták voltak Champoy Dani egyelőre ártatlan szórakozásai.

Válódni kisaszonyra s a tengerész, — orozni mondani a portás, —

(Folytatása következik.)

száma házbán, a mely Mihájlovics Arzán örököséi birtokába tartozik. A tüz. daok: a korán érkezett segelenek, egészen leperesébe a ház t-t-jét. A tüz keltekezésének oka ismeretlen.

Asztalosok közgyűlése. Az aradi asztalosgyűlés bejegyzéséről és a munkái egylete a hó 13-án (vasárnap) d. u. 3 óra kor az iparosház tanácstermében rendezett közgyűlést tart, melyre a t. egyleti tagok, valamint az érdeklődő asztalosgyűlések tisztelettel meghívottak. A gyűlés naprendje a következő: az évi jelentés és záradéka az előterjesztés; tisztújítás; indítványok ezen esetben vételnék tárgyalás alá, ha azok egy nappal a gyűlés előtt az elnök-ségnél mában beadattak. — Az elnökség.

Újvíví üdvözlések megváltása. VII. kimutatás az újvíví üdvözlésekre a városi árvabaz-alap javára történt megváltásáról. Bettelheim testvérné 2 sz. ivén: Dr. Sándor Athanasz 2 frt, Hirschl Zsigmond 1 frt, Barkó Ferencz 2 frt, Remaley Károly dr. 1 frt, Hiedeg Ferencz dr. 1 frt, Hiedeg Anna 1 frt, Hiedeg Emil 1 frt, Schuster Illés 2 frt, Groszman dr. 2 frt, Schuster Henrik dr.-né 2 frt, Jiraszek Lajos 2 frt, összesen 17 forint. A m. kir. adófelügyelőség 12 sz. ivén: Lócs Rezső 1 frt, Rónay István 1 frt, Eötvös Géza 1 frt, Embey Iván 1 frt, Mielouesen János 1 frt, Tokody Viktor 1 frt, Zooray János 50 kr, Tagányi Gusztáv 1 frt, Kövér Béla 1 frt, Tóth Sándor 50 kr, összesen 9 frt. Az aradi kaszinó 5 sz. ivén: Varjassy József 1 forint, Hermann Gyula 2 frt, Vertan Oszkár dr. 1 frt, Parecz György 1 frt, Sebőkész Ede dr. 2 frt, Robinek Agost 1 frt, Elek István 1 frt, Weidenfeld Lajos 2 frt, Kornay Károly 2 frt, Patovics Arzán 1 frt, Páris Lajos dr. 2 frt, Vizer Péter 1 frt, Bogdányi Gergely 1 frt, Weidenfeld István dr. 1 frt, Párer János 1 frt, összesen 20 forint. A főkapitány ur 15. sz. ivén Habereger Eleonóra 2 frt, Gubhardt Julia 2 frt, König Franciska 1 frt, Kis István 1 frt, Kiliényi Adolf 1 frt, Hofmann Antal 1 frt, Reiner Ede 1 frt, Pick testvérek 1 frt, Ring Zsigmond 1 frt, Neubauser 1 frt, Austerlitz 1 frt, Franz Károly 1 frt, Weiler 2 frt, Granichstáden 1 frt, Tones Ferencz és Ede 1 frt, Tóth Lajos 50 krajczár, Obetko Kálmán 1 forint, Mincz F. 60 kr., Lergely Lőrincz 1 frt, Holtzer Mihály 50 kr, Bozer és Stein 1 frt, Dufnar József 50 kr, Meer Mór 50 kr, Rosmanith 40 kr, Steinitzer 50 kr, Weisz Armin 1 frt, Solt-r Kristina 1 frt, Janos Döme dr. 1 frt, aradi minoriták társasága 2 frt, Billay Adam 1 frt, Novotny Lajos 1 frt, Koch Mária 50 kr, Schreyer 1 frt, Huszerl M. 50 kr, Rosenberg és Klein 1 frt, Schönwald Noé 1 frt, Probst és Tiers 1 frt, Maresch Gyula 1 frt, Rosenblith 1 frt, Kucel György 50 kr, Bandik 50 kr, Schulzmann 40 kr, Reich B. Károly 2 frt, Adler A. 30 kr, Kacsar S-mu 30 kr, Andrányi G. 1 frt, Szozna Ignác 50 kr, Reich F. 1 frt, Zemplényi 2 frt, Sándor J. 1 frt, Guttman Samu 1 frt, Schuer I. 1 frt, Marcsi Mihályné 1 frt, Magyar Antonia 1 frt, Weber Lujza 50 kr, Bartl János 50 kr, Schwarz Jenő dr. 1 frt, Kuntal József. é. 60 kr, Zett Mária 30 kr, Steiner Laura 50 kr, Mátyás Mihály 50 kr, Mantz Soma 1 frt, Salmálya Mihály 1 frt, Weigl 50 kr, Neuwirth Mór 50 kr, Sonnenfeld 50 kr, Ilios testvérek 50 kr, Pözl A. 1 frt, Tones F. és térsé 1 frt, Glük 50 kr, Kohn M. 50 kr, Weisz Sándor dr. 1 frt, Wach 40 kr, Hönich 30 kr, Deák K. 50 kr, Stolz C. 1 frt, Messer Salamon 30 kr, összesen 67 forint 30 kr. A főkapitány ur 16. sz. ivén: Purgly Jánosné 1 frt, Özv. Purgly Jánosné 2 frt, Fábian Lászlóné 2 frt, Özv. Scheröz Józsefné 2 frt, Tagányi István 1 frt, Scheffer Adolfiné 1 frt, Sármezey Antalné 1 frt, Jakabffy Lajosné 1 frt, Lillán Anna 2 frt, Braun és Kohn 1 frt, Heeger Ernő 1 frt, Hauser S. 1 frt 50 kr, Mittelmann Bödog 1 frt, Somleitner Ferencz 1 frt, Kugler Károly 2 frt, Jurak Károly 1 frt, Özv. Podlig 1 frt, Özv. Czárán E.-né 2 frt, Lovohner János 1 frt, Sandmann dr. 1 frt, Suidner B. 1 frt, id. Andrányi K. 2 frt, Simon Jenő 2 frt, Saren Gyula dr. 2 frt, Réti Rezsőné 1 forint, Scherhag J. 1 frt, Özv. Lacay I.-né 2 frt, Komlosy H. 1 frt, Solymos testv. 1 frt, id. Kristófy J. 1 frt, Verbois 1 frt, Özv. Szece P. né 1 frt, Pászthory 1 frt, Nyisztor J. 1 frt, Tanfy Ida 1 frt, Kun J. 1 frt, Bauman Benedek 1 frt, összesen 47 frt 50 kr. A főkapitány ur 17. számú ivén: Botta Ignác 10 kr., Siklován Gy. 10 kr., Popovits I. 10 kr., Suresim T. 20 kr., Radován K. 20 kr., Kelluer J. 20 kr., Tutza M. 20 kr., Kurtiosán N. 10 kr., Earta F. 50 kr., Glük 20 kr., Dobró Mitru 1 frt, Mala 20 kr., Hich F. 15 kr., Hng I. 60 kr., Both F. 20 kr., Gavrija M. 50 kr., Frits J. 50 kr., Tóth József 1 frt, N. 20 kr., Drummer F. né 50 kr., Hammer 20 kr., Dann Comt. 40 kr., Haunold J. 30 kr., Matyink J. 50 kr., Varga J. 10 kr., Stern S. 30 kr., Kurtiosán St. 40 kr., Lőr József 40 kr., Schulleifer J.-né 20 kr., Bauer J. 20 kr., Sitas János 10 kr., összesen é. frt 85 kr. A főkapitány ur 18. sz. ivén Heim István 2 frt, Tanner Pál dr. 2 frt, Mittler J. dr. 2 frt, id. Friedrich 2 frt, Deutch Babetta 1 frt, Adler Lipót 1 frt, Hausmann Józsefné 2 frt, Schartner János 1 frt, Avarly Géza 1 frt, Amberger Jenőné 1 frt, Özv. Sohregner J.-né 50 kr., Duche Ferencz 50 kr, Müller József 1 frt, Feichtaler M. 50 kr, Weitner József 1 frt, Florescu Gy. 1 frt, Magyar F. 1 frt, Tomesváry J. 1 frt, Luditz Mária 50 kr, Özv. Izó J.-né 2 frt, Bittner József 50 kr, Spiroch J. 50 kr, Landau Vilmos 50 kr, Özv. Verner J.-né 50 kr, Lutz F. 1 frt, Häbel József 1 frt, Öv seken 28 frt.

Arczképleleplezés. A tomesvári 29-dik sz. házi ezred, a bécsi Mária-Terézia szobor leleplezése alkalmából Laudon tábornagyr nevről nevezetett el. A vitéz hadvezér egy utóda, b. Laudon Ernő, a kinek Morvaországban van kastélya, mácolatot készítettett a Belvedere-ban levő Laudon-képről és megajándékozta vele a tomesvári ezredet. A kép elhelyezése és leleplezése

ünnepélyesen ment végbe a tiszti kaszálóban. Az ezred tiszti kara teljes számmal megjelent. Alkalmi beszédet D'Elvel ezredes mondott. Ott volt az ünnepélyen Degeoffel-Schomburg gr. hadtestparancsnok is.

Örökösök kerestettek. Az aradi kir. törvényszék, mint birtokbírószék, felszólítja mindazokat, a kik Bukkátos Nyitka volt földesi lakos és Geiser Antalné volt aradi lakos ingatlan birtokaihoz igényt tartanak, hogy ezt a jelzett törvényszéknel minél előbb jelenték be a saját érdekekben.

Bérlői jegyek kiadása a magyar kir. államvasutakon. 1889. évi január hó 1-től kezdve a m. kir. államvasutak vonalaira ismét éves bérlői jegyek fognak kiadni, melyek arai változatlanul ugyanazok, mint az 1888. évben kiadott új jegyek. Ezen bérlői jegyek kizárólag a m. kir. államvasutak budapesti (Mária Valéria utca, Hungaria szállás és bécsi (Kvartier-ring, Grand Hotel) menetjegyirodáiban állítanak ki, hol is az ár ezen jegyekre vonatkozó díjazás is díjmentesen kapható. Budapest, 1889. január hó 5-én. Az igazgató úr.

FARSANG.

Farsang naptár.
Január 12. Az aradmegyei tisztviselői kör tánc vigalma (Fehér kereszt.)
Január 12. A butyini kaszinó-egylet táncos-estélye.
Január 19. A borosjenői futalás táncvígalmá a borosjenői nagyvendéglőben.
Január 26. A b. csatai kaszinó-egylet bálja.
Január 26. Az aradi kereskedők egyletének bálja. (Fehér kereszt.)
Február 2. Az aradi polg. jótköny ngyelet táncosestélye. (Fehér kereszt.)
Február 9. Az EMKE aradi választmányának bálja. (Fehér kereszt.)
Február 21. Az arai és vidéki román ngyelet bálja. (Fehér kereszt.)

A vármegye bálja. A megyei tisztviselők báljának rendező bizottsága részéről felkérteknk annak közlére, hogy a f. hó 12-én megtartandó táncvígalmára szóló karzati jegyek a mai naptól kezdve a bál napjig Páris Gábor megyei eljegyzési irodájában (megyeház, I. emelet) kiválthatók. Felkérteknk tehát mindazok, kik karzatijegyekre előjegyzéseket tettek, hogy jegyeik kiváltásáról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, mivel a ki nem váltott jegyek a bál napján, tekintet nélkül az előjegyzésekre, el fognak srusittatni.

Közönség tájékoztatása végett egyttel megemlítjük, hogy a karzatra váltott jegyek a bálterembe való belépésre is feljogosítanak. A karzati jegy ára: I. sor 3 frt, II-ik sor 2 frt.

HAZÁNK ÉS A FOVAROS.

Margit főhercegnő eljegyzése. Margit főhercegnő, József főherceg legidősebb leánya, hir szerint még e hóban vagy a jövő hó elején tartja meg kénfogóját Thurn-Taxis Albert herceggel. A kézfogóra a főherceg alcuthi kastélyában már folynak az előkészületek s ez alkalomra újból díszítik e kastély egy részét. A kastély bálzárnnyában a vőlegény számára rendeznek be lakosztályt, melyek falait vadászsképekkel díszítik fel. Margit főhercegnő érkezé vőlegényét egy sajátke-züleg rajzolt vadászképpel lepi meg. A szép rajz egy vadak és vadászek által üldözött dármdavat ábrázol, a mint egy árnyas fákkal környezett patakba veti magát. A főhercegnő a képen látható erdőrejelteben az alcuthi park egy részét örököltette meg. A rajz maga rendkívül gyakorlott kézre vall, melyet a közönség már a Segítség-albumból ismer. Margit főhercegnő nagy szenvedélyvel rajzol, s erre a reggeli órákat szenteli. A terem nek, melyben dolgozni szokott, ablakai kelet felé nyitnak, s így kitűnő világitást nyújtanak a rajzolónak. Rajzolás után a főhercegnő anyját látogatja meg, hosszabb ideig marad társaságában s rendszeren vele együtt jelenik meg ebédhez. Thurn-Taxis herceg Alcuthon több időt, valószínűleg egy-két hetet fog tölni, s ott időzése alatt valószínűleg bál is lesz. A hercegnő ugyanis rendkívül szenvedélyes táncos, s egyik legjobb táncosa az udvari báloknak. A herceg Margit főhercegnővel a legutóbbi udvari bálon ismerkedett meg s csaknem egész bál alatt a főhercegnővel táncolt. Az ünnepélyes megkérés, melyen valószínűleg az udvar egy tagja is jelen lesz, a herceg Alcuthon időzése alatt megy végbe. Az új pár az esketvő után Münchenben fog lakni, hol a herceg huszárezredének állomása van.

Százéves posta. A sarkadi (Biharm.) posta e hó 3-án jubilált és pedig nem közönséges mórá: 1000-esztendő jubileumát ülte. 1789-ben mint magánvallalkozó állította fel a sarkadi postahivatalt Lukács odavalló polgár, kitől a L. a t. a család ak kor még közszépben vette meg a hivatalt, most pedig a Kolb család kezében van

már 60 év óta a hivatal, kik vérokonok a posta előbbi tulajdonosaival. E hosszú idő alatt a sarkadi postahivatal a postai igazgatóság engedélyével családtagról családtagra szállt, akárcsak hajdan a német birodalmi posta a híres Thurn-Taxis család kezében.

Agyonlőtt vadász. A vépi (vasmegyei) uradalmi erdőben agyonlőtték a kertülök a múlt hónap végén Lisztes Imre földmivest, a ki két tárával vadászra indult. Mint írják, az órák csak egyszer kiáltottak rá az erdő mellett haladó emberekre s azonnal lőttek. A sebesült nem halt meg mindjárt. Bevittek Szentkeresztre s az egész uton fűtötték-vérték a kertülök, a kik nem is rendez golyókkal, hanem apróra vagdalt vasdarabokkal lövöldöztek.

Német orfeum sorsa. Kolozsvárt egyik nagyobb vendéglőben német orfeum telepedett meg, a mi a magyar lakosság körében sehoggy sem tetszett. Erélyea felszólalások történtek ellene s a városi hatóság végét is vetette a szemet szert előadásoknak. A főkapitány Albach Géza polgármester utasítására megvonta az orfeumtól az engedélyt. A város kulturális és kereseti viszonyait adta a tilalom okául.

Derék ezredese van a pécsi 52-ik gyalogezrednek. S mek a l Manó idegen származása dacára megtanult magyarul beszélni, s tud is a magyar közönséggel együtt érezni is. Az újvíví tisztelgés alkalmával ugyanis a főispánnak, ki a városi tisztikarral szerenesekegyenatit jelezte ki előtte, azt válaszolta, hogy legfőbb óhaja a polgárág és a katonaság közt a legjobb egyetértést megteremteni, mely, hogy a multban megzavartatott, annak legnagyobb részben nem a polgárág volt az oka. Az általános katonaköteletzettség folytán polgár és katona közt ellentét nem lehet. U jó polgár is akar lenni, s mindig szem előtt tartja, hogy az ő legfőbb haderu a egyszerű s mind Magyarországnak megköronázott királya.

Lezuhant tehervonat. Fiume és Buceari között egy tehervonatot a dú hönagy bóra le sodort a töltésről, miközben néhány ember meghalt, többen pedig meg sebesültek. A katasztrófról következőket írják: Szombat délután egy 18 vagonból álló tehervonatot indult Fiuméből Zagrab felé. Az idő kedvezőtlen volt és erős bóra fújt. A vonat ennek dacára zavartalanul ment előre, mert a vasuti töltés veszélye sebb helyei, melyek felett a vonat folytonos ciklikozakban halad, ugynevezett bóra falk által vannak védve. A vonat már vagy két óra hosszat haladt s éppen elhagyta Meja állomását, midőn meglehetősen nagy nyit térségre jutott. Ezt a teret erős fal védi a bóra ellen. Alig hagyta el a vonatot az állomást, midőn oly vihar kerekedett, melyent még az erős viharokhoz is közt odavalló vidéken sem láttak talán soha. A mozdonyvezetőnek teljes erővel kellett megfogódnia, hogy a vihar a mozdonyról ne sodorja. Egyszerre borzasztó lökést érzett és sejtette, hogy nagy szerenesekegyenatit történt, emberföltötti erővel megéllította a vonatot. Az okán 8 vagonot elszakított a vonattól s a magas töltésről le sodorták. Egy kocsi vezető s egy áruosmozgoló munkás a mélységbe zuhant vagonokkal együtt eltűnt. Mielőtt segélyre lehetett volna gondolni, a legközelebbi őrházat kellett elérni. A legközelebbi állomáson, Plasen épen ott volt a Zagrabból déli-eltől elindult személyvonat. Annak mozdonyát távirati uton a katasztrófa szünetlyé kérték. Hat óra után a mozdony oshany bátor emberrel meg is érkezett. A valóban páratlan bátorságot tanúsított férfiak a vész színhelyén lezárták a mozdonyról. Egyszerre egy újabb orkan-roham szegott a terejre s Gregorius kocsivezetőt helyeként felkapta, a levegőben megforgatta s a töltésről levetette. A katasztrófa teljes nagyságát csak később lehetett áttekinteni. A két férfi, ki a vagonokkal együtt a töltésről lezuhant, szörnyet halt. Egy harmadik ember megseült. A már említett Gregorius kivül H-mining kocsivezető és Gilgenbach csomogoló is meghaltak. Ezenkívül egy Csermak nevű kaulusz sulyosan megsebesült. A lezuhant 8 kocsi a szoros erdőmében izó-porrá zuzódtak. A vonat másik része, mely kiskitlök, szinten erősen megrongálódott. A katasztróféért senkit sem terhel felelősség, de az haszon meg lesz, hogy az államvasutak igazgatósága kiterjedtebb óvintézkedéseket fog tenni. A katasztrófa következtében a személyvonatot Plase állomáson visszatartották s az utasok csak hasznas késséssel érkeztek Fiuméba. A katasztrófa színhelyén a holttesteket csak több órai keresés után tudták megtalálni. A legutolsó ehaz hasonló szerenesekegyenatit 1883-ban történt, a mikor a bóralfalakat felállították, azt hírvő, hogy ez elegendő a szerenesekegyenatit megakadályozására. Az eset azonban az ellenkezőt mutatja. Ugyanezok kiadták azt a rendeletet is, hogy bóra alkalmával nem szabad óras vonásokat utnak indítani, különösen az utolsó kocsiiban mindig nagyobb sulyoknak kell lenni. Ezt a rendelkezést most nem tartották meg, a mi szintén oka volt a katasztrófa bekövetkezésének.

Rövid hírek. M e s s i f ö l d r ö l kapott segélyt a kolozsvári siketnéma iskola: Horváth József dr. kúldött Bernliából 52 márkát, igérve, hogy jövőre is minden évben ennyit küld. — L o s o n e n a pokban volt a tisztújítás s az eddigi nép szeri polgármester, Szönyey Kálmán, újra egyhangulog választották meg. — P a n o s o v á n Weiffert Ignác értékes ásvány gyűjteményét ajándékozott az állami főgymnasiumnak s a közoktatásügyi miniszter

ezért köszönetet nyilvánított neki. — S o p r o n b a n rajtakaptak egy honvéd köz legényt, mikor a Domokos templomban fel törté a gyűjtősekre; átadták a hadbíró ságnak.

Táviratok.

Meghalt képviselő. — Bécs, január 7. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) S z i t á n y i Bernát, végbesztercel orsz. képviselő este Bécsben meghalt.

A szerb király köszönete. —

Belgrád, jan. 7. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) A király köszönetet mondott a K r i s t i o s - s k o r m á n y n a k, hogy az alkotmány reviziójára vonatkozó fáradozásában támogatta és kijelenté, hogy a miniszterium visszalépése annál nagyobb becsületet terlik, mert a parlamenti fogalmak szerint a rendes skuptina-választások befejeztéig megmrvadhatos helyén. T u d o m á s u l v e s z i a m i n i s t e r i u m l e k ö z s z ö n é s é t, de kéri annak tagjait, hogy végleges határozatig maradjanak meg állásaiukon.

Színház.

— **„A kintornás család.”** Tóth Ede nagy színpadi leleményvel írott darabja került vasárnap délutáni előadásul a színpadra. A közönség jó mulatott az öszesvégő előadásán, de el is lehet mondani, hogy még e szezonban olyan kifogástalan népszínmű előadás még alig volt: És ezen általános jellemzés után nyomban az E g r y Kálmán rendez szerepéről előző aggastyán kintornását kell kiemelni, ki a különben epizód alaknak olyan drámai vonásokat tudott adni, hogy a közönség soraiban a köznyező szemek is megálltak. Maszkja, hanghordozása a családásig hű utánzata volt amas alaknak, mely a költő lelkében teremtetődött a darab alkotása alkalmával erről az elzúllott orgona-készítőről. K o v e s s y n é igazi elemében volt. Dallait újrázták, játékat tapsolták. K i s Pista az első felvonás mókázó molnárszámban hasonlíthatatlanul jobb volt, mint a 2 és 3-ik felvonás drámai kitérőiben, melyekben a színészharmánnyokkal ellentétben oly csendes főhászkodásokat eszert meg kitérőek helyett, hogy a fűlelő kakastúl majd hogy ki nem gurulta nagy hajlongásban. Szép Aladár szintén többet rakott az eleven Samuinas szerepére, mint a mit szerzője gondolatott, de ügyesen játszott. M e d g a s s a i Mária jellemzetes alak volt, K a z a l i e z k y bakterje dícséretelmű, S z e n t e s s y Ilon szép organumán az anyai keeserűség tiszta hangjaival gyönyörködtetett. Valami szellemes suszterlegény ott a kakaastúl megajánlta a caizárdák között hajadonfóval bámuló gipszszobrot a kalapját fölé helyezte. Ez a nagy humanizma nem volt egészen helyén, mert elég meleg volt a ház az atmoszférában is, a viselkedésben is.

— **„Mebántvirág.”** vasárnap este egészen megtöltötte a házat. Az előadás első felvonás folyt, mint az első. De mert tudjuk, hogy még többször is meg fogja tölni a színházat, van egy pár megjegyzésünk a következő előadásokra nézve. A második felvonásban a Jani és Juozsi kuplet alatt, melyet Pajor énekel, G y ö r e (színgazgató) sokat mókázik, s elvonja a figyelmet. Megjegyzésük különben, hogy Györe alakítása a színgazgató szerepében kielégített. Fejyéri (Florió), a kinek egészséges tiszta hangja van, jobban teszi ha abból a szerepből, melyet énekel, elhagyja a rikoltást. Higgye el, hogy ez a közönség óhaj tisa. A katonatisztek most is olyan összevissza ruhában voltak, mint első alkalommal. A dragonyos tisztek háromszögletes kalappal. B á o s pedig, a ki őrnagy, tábornoki egyenruhában járt. Ez mind apróságok tetazhetik, de egy olyan színpadon, mint az aradi, az apróságokra is ügyelni kell. Ezt az aradi közönség igényelheti.

— **A siker.** Lindau Pálnak a színi évad elején kétszer már adott vigjátéka került ma este színpadra egy szerepváltozással. Fritz Marlowot ugyanis Szép Aladár helyett M e s s a r o s Lajos játszotta. Nem olyan ez a szerep, hogy valami sokat lehetne belőle csinálni. A harmadik felvonás színházi jelenetében Mészáros kollé hérvél játszott s e felvonás végjelente is öszesvégő ensemble-vel volt le, úgy hogy a közönség zajosan tapsolta mind a négy szereplőt: M e s s a r o s t, B á c s n é t (Drossenné), H a v a s Arankát (Eva) és G y ö r é t (színházi rendező.) Az előadás általában kielégített, de közönség kevés volt. A német vigjátékok nem vonzanak.

— **Megyaszy Evelin jutalomjátéka** e hó 10-én esztörtökön fog megtartani és az előlekből itéve nemcsak bizonyos háza, hanem zajos orvásokra is szufonosa lehet számítani.

